

Lapuan kaupunki
Rakennusvalvonta
Jarkko Panu
jarkko.panu@lapua.fi

Viite Lausuntopyyntö 24.1.2025

Asia LAPUA, Poutuntie 100 Antilan kavinavetan purku

Lapuan rakennusvalvonnasta on sähköpostitse pyydetty lausuntoa osoitteessa Poutuntie 100 sijaitsevan navetan purkamisesta. Kyseinen navetta on rakennettu 1920-luvun alussa. Se on tehty säännöllisistä lohkokivistä. Kiviseinät ulottuvat lähes räystäisiin asti. Navettatilan päällä on koko rakennuksen kokoinen heinälato. Rakennuksessa on pieniruutuiset ikkunat ja päädyistä aumattu satulakatto. Toisessa siivessä on katon päällä satulakattoinen, lautarakenteinen kuivaajan yläosa. Lapuan kaupungin ympäristölautakunta on todennut navetan katon sortuneen 14.5.2018 pidetyssä katselmuksessa. Tämän jälkeen kohteelle on haettu purkulupaa korjausrakentamisen kanssa. Vuonna 2020 Seinäjoen museoilta on pyydetty lausuntoa navetan korjaamisesta. Museolle on tuolloin esitetty korjaussuunnitelmat, joita museo on lausunnossaan 9.3.2020 kommentoinut. Korjaushanke ei kuitenkaan ole edistynyt ja purkuluvan voimassaolo päättyy kesällä 2025. Lapuan rakennusvalvonta on ollut omistajaan yhteydessä, jonka aikomuksena on nyt purkaa koko rakennus kivisokkelia lukuun ottamatta. Asia on menossa myös Lapuan ympäristölautakuntaan purkuasiana. Rakennusvalvonnassa on katsottu, että rakennuksen purkaminen on ainoa vaihtoehto, sillä rakennus on nyt vaarallinen ja romahtaneena rumentaa myös ympäristöä.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:ssä kohde kuuluu maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön *Poutuntien ja Härsiläntien asutus*. Alueeseen liittyy asutushistoriallisia, rakennusperinteisiä ja kaupunkikuvallisia arvoja. Arvoja perustellaan Etelä-Pohjanmaan maakunnallisessa rakennusinventoinnissa (2016-2017) seuraavasti: ***"Poutuntien varrella säilynyt vanha jokivarsiasutus talonpoikaishapiireineen ja kansakouluineen muodostaa yhdessä joen toiselle puolelle, Härsiläntien varrelle, syntyneen asutuksen kanssa yhtenäisen kokonaisuuden. Alueita joen yli yhdistää riippusilta"***. Tällaisiin alueisiin liittyvä suunnittelumääräys kuuluu: ***"Alueen suunnittelussa ja***

ylläpidossa on huomioitava arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön sekä luonnonperinnön turvaaminen. Tarkemmassa suunnittelussa, käytössä ja rakentamisessa tulee turvata sekä edistää kylä- ja kaupunkikuvan rakennusperinnön arvojen säilymistä ja kehittämistä. Uusi rakentaminen ja ympäristön kehittäminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen". Antilan pihapiiri on inventoinnissa merkitty alueen tärkeäksi yksittäiskohteeksi.

Ranta-Antila on merkitty Lapuan keskustan osayleiskaavaan (2001) maatalousalueena, jolla ympäristö on säilytettävä (M/s). Kohde on inventoitu ja arvotettu myös Lapuan osayleiskaavan kulttuuriympäristöselvityksen yhteydessä vuonna 2009. Kulttuuriympäristöselvityksessä todetaan, että Ranta-Antila (Antila) muodostaa Lapuanjoen varteen sijoittuvan, rakennuskannaltaan yhtenäisen maatilapihiiriin, jossa on alkuperäisenä säilynyt kaksikerroksinen 1870-luvun asuinrakennus, kaksikerroksinen piharakennus 1850-luvulta ja 1920-luvun lohkokivinavetta. Tilalla on myös muita rakennuksia. Ranta-Antila edustaa Etelä-Pohjanmaan vaurasta talonpoikaista rakennusperinnettä sekä Lapuan maatalouden historiaa ja muutoksia. Kohteella on historiallista, rakennushistoriallista ja maisemallista merkitystä.

Kohteeseen on siis todettu liittyvän niin paikallisesti kuin maakunnallisesti merkittäviä arvoja ja tästä syystä museo ei voi puoltaa rakennuksen purkamista, etenkin kun rakennuksen nykykunnosta ei ole museolle toimitettu tietoa. Kohde sijaitsee hyvin näkyvällä paikalla ja purkamisesta aiheutuvat maisemalliset vaikutukset vaikuttaisivat maakunnallisesti merkittävän alueen arvoihin, joiden turvaamista edellytetään maakuntakaavan suunnittelumääräyksissä. Museo toivoo, että rakennuksen korjausmahdollisuuksia selviteltäisiin vielä nykyhetken tilanteen mukaan.

SEINÄJOEN MUSEOT, ALUEELLINEN TOIMINTA

Eeva Korvola
aluetyön päällikkö

Susanna Hietämäki
ma. rakennustutkija

Tiedoksi

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Museovirasto

